

Octavian Augustus

Caius Iulius Caesar Octavianus Augustus ani de domnie: 27-14iHr

Primul imparat din istoria Romei antice s-a nascut la 23 septembrie 63iHr., la Roma, intr-o familie care apartinuse pana in sec al II-lea iHr categoriei plebeilor. Intre timp, prin alianta cu familia Iulia, intrase in randul aristocratiei roamne. Tatal sau, Caius Octavianus, senator si pretor, a murit in 58iHr. A crescut apoi in casa bunicilor sai din partea mamei, Atia, nepoata lui Iulius Cezar.

Intrat in adolescenta, a fost luat de Cezar in campaniile sale militare din Spania si Africa. In anul 45iHr a fost adoptat de Cezar si desemnat de catre acesta ca mostenitor al sau. La 19 ani, in momentul mortii lui Cezar, a revenit la Roma de la Apollonia si s-a angajat in luptele pentru putere, inconjurandu-se de vechii partizani ai lui Cezar si urmarind sa razbune moartea unchiului sau, asasinat de Brutus si Cassius.

Pentru aceasta a incercat sa se apropie de consulul Antoniu si de comandantul cavaleriei Marcus Aemilius Lepidus, care detineau puterea de decizie la Roma. In 44-43iHr s-a desfasurat primul conflict intre A si Antoniu, acesta din urma fiind infrant in batalia de la Mutina. A a primit comanda unica a armatelor romane, iar in 43iHr a reusit sa obtina functia de consul. Pentru a nu se prelungi conflictul civil dintre A, Antoniu si Lepidus, la 27 noiembrie 43iHr s-a incheiat cel de-al doilea triumvirat din istoria Romei(primul fiind incheiat de Cezar).

Antoniu, din ce in ce mai influentat de regina Egiptului, a divortat de Octavia, si s-a casatorit cu Cleopatra, acordand fiilor acesteia o parte din provinciile romane orientale. Totodata, prin testament, proclama ca mostenitor a lui A pe fiul Cleopatrei si a lui Cezar, Caesarion. Toate acestea au dus la redeschiderea conflictului dintre cei 2 rivali prin declararea lui Antoniu, la Roma, in 32iHr ca inamic public. Senatul a pornit razboi impotriva Cleopatrei. Victoria decisiva a lui A era obtinuta in urma bataliei navale de la Actium. La 1 august 30iHr Antoniu s-a sinucis la Alexandria, urmat la scurt timp de Cleopatra. Egiptul a devenit provincie romana, iar A a ramas singurul conducator al Romei.

Dupa Victoria impotriva lui Antoniu, A a fost vazut de romani ca un restaurator al pacii. A acumulat, pas cu pas, pana in 27iHr, toate demnitatile importante ale statului, apoi in acelasi an este declarat de senat »princeps senatus »(primul dintre senatori). Acest moment este considerat debutul principatului sau al im roman. In acelasi an, Senatul ii acorda titlul de Augustus cel sfant, cel slavit. Personalitate complexa, care imbina prudenta si luciditatea deciziilor politice cu ambitia nemasurata, inzestrat cu o vointa de fier, spirit practic, ordonat si disciplinat, A a fost secondat ca imparat de colaboratori fideli, fara de care sprijinirea culturii romane si infrumusetarea arhitecturala a Romei nu ar fi fost posibile.

In ciuda mediocritatii talentului militar al lui A, Roma a continuat sa-si extinda cuceririle in timpul domniei primului ei imparat. Reforma armatei, careia i s-au fixat ferm efectivele, obligatiile, drepturile si treptele de promovare a comandantilor merituosi au dus la desavarsirea cuceririi Spaniei si Galliei, la crearea provinciei Panonia, la anexarea intregii Dalmatii, la intarirea granitei orientale pe Eufurat.

Incheierea razboaielor civile o data cu preluarea puterii la Roma de catre A a dus la instaurarea unei lungi perioade de relativa liniste, stabilitate si prosperitate in imperiu.

Aceasta stare a purtat numele de Pax Augusta, dupa im care a inaugurat-o, sau Pax romana.

Perioada lui A este denumita, totodata, sec de aur al culturii romane : sunt restaurate credintele religioase traditionale (se refac 52 de vechi temple, se construiesc altele noi), este inaugurat cultul religios imperial, se afirma marii autori latini Vergiliu, Propertiu, Horatiu, Ovidiu, Terentiu. Istorical Titus Livius scrie Ab urbe condita.

Roma este recladita din temelii. Sub supravegherea lui Agrippa se construiesc Forul lui A, avand in centru Templul lui Mars Ultor(marte razbunatorul), Panteonul, terme, apeducte, Altarul Pacii, Mausoleul lui A. Cultura si arhitectura aveau rolul de a evidentia maretia imparatului si a Im Roman.

A murit la 19 august anul 14 dHr, langa Neapolis, la tron urmandu-i fiul sau adoptiv, Tiberius. Daca ar fi sa dam crezare lui Suetoniu, pe patul mortii, primul im al Romei a rostit cuvintele grecesti : »Daca totul a mers bine, laudati piesa si bateti din palme ! ».